

## ЯКІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ В ПАРАДИГМІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

*Н. В. Джанджгава, к. е. н., Харківський національний економічний університет імені. Семе́на Кузне́ця, [ndschooll21@gmail.com](mailto:ndschooll21@gmail.com), <https://orcid.org/0000-0003-0840-4678>,*

**Методологія дослідження.** У статті застосовано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів пізнання: термінологічний аналіз для уточнення змісту поняття «якість інформації», порівняльний метод для зіставлення наукових підходів до її трактування, систематизацію та групування для визначення критеріїв якості інформації в економічних дослідженнях, а також логічне узагальнення для формування пропозицій щодо забезпечення належного рівня інформаційної бази дослідження.

**Результати.** Обґрунтовано, що в умовах цифровізації економічної науки зростає не лише доступність інформації, а й ризик використання неперевіраних, застарілих, фрагментарних або методологічно слабких даних. Доведено доцільність розуміння якості інформації як сукупності властивостей, що визначають можливість її коректного, доказового та результативного використання у процесі економічного дослідження. Систематизовано критерії якості інформації за двома ступенями важливості: критичними, без яких інформація не може бути використана, та додатковими, що потребують попереднього опрацювання. Показано, що формальна наявність посилання на джерело не гарантує його наукової придатності, оскільки вирішальне значення мають походження даних, репутація видання, методика їх отримання та можливість перевірки.

**Новизна.** Уточнено зміст поняття «якість інформації» саме для сфери економічних досліджень, запропоновано підхід до ранжування джерел інформації та обґрунтовано необхідність експрес-тестування інформаційних джерел за критеріями актуальності, точності, достовірності, змістовності, своєчасності, достатності та адаптованості.

**Практична значущість.** Результати можуть бути використані науковцями, здобувачами вищої освіти, редакціями фахових видань та експертами під час відбору джерельної бази, перевірки коректності емпіричних даних і підвищення доказовості економічних досліджень. Запропонований підхід сприяє мінімізації інформаційних викривлень, підвищенню якості аргументації та посиленню відтворюваності наукових результатів у практиці.

**Ключові слова:** якість інформації, економічні дослідження, інформаційне забезпечення, достовірність даних, актуальність інформації, точність інформації, цифровізація, наукові джерела, критерії якості, ранжування джерел, експрес-тестування, доказовість дослідження.

**Постановка проблеми.** В сучасних умовах тотальної цифровізації та інформатизації суспільства, відбулась зміна загальної парадигми інформаційного забезпечення наукових процесів. Це пов'язано із зміною ключової пропорції: «обмежений доступ при високій якості» на «вільний доступ при низькій якості». Тобто раніше для отримання інформації для власних наукових досліджень потрібно було годинами опрацьовувати матеріали в читальних залах бібліотек, але якість інформації була достатньо висока

– джерелами зазвичай виступали рецензовані книжки. Сьогодні доступ до інформації необмежений – достатньо в будь-який час та в будь-якому місці приєднатись до мережі інтернет. Але при цьому якість інформації помітна впала – інтернет перевантажений неперевіреними даними, необґрунтованими думками тощо. А тому гостро постає проблема забезпечення якості інформації, що використовується в економічних дослідженнях.

Водночас розвиток цифрових технологій, поширення відкритих інформаційних платформ та активне використання штучного інтелекту суттєво змінили підходи до пошуку, обробки та аналізу ін-формації. Сучасний дослідник отримав доступ до безпрецедентних обсягів даних, однак збільшення кількості інформації не завжди супроводжується підвищенням її якості. Навпаки, надлишковість інформаційних потоків ускладнює процес відбору релевантних відомостей та підвищує ризик використання недостовірних або застарілих джерел.

Особливої актуальності дана проблема набуває в економічних дослідженнях, результати яких безпосередньо впливають на процеси прийняття управлінських рішень на рівні підприємств, регіонів та держави. Використання інформації неналежної якості може призвести до формування помилкових висновків, спотворення результатів економічного аналізу та розробки неефективних рекомендацій щодо розвитку соціально-економічних систем.

Крім того, сучасні умови характеризуються високою динамічністю економічного середовища, що зумовлює швидке старіння інформації та потребує постійного оновлення інформаційної бази досліджень. У таких умовах особливого значення набуває необхідність розробки науково обґрунтованих підходів до оцінювання якості інформації та визначення критеріїв її придатності для використання в економічних дослідженнях.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Аналіз наукової літератури [1–7], присвяченої окресленому питанню, засвідчує, що проблема якості інформації розглядається в межах кількох взаємопов'язаних наукових площин: інформаційного забезпечення економічного аналізу, контролю якості даних в інформаційних системах, інформаційної безпеки, управлінської аналітики, соціально-економічних вимірювань і комплексного дослідження ринку. Так, у працях Г. І. Андрєєвої та А. С. Ярошенко акцент зроблено на придатності інформації для задоволення потреб користувача під час аналізу господарської діяльності, що дозволяє розглядати якість інформації як передумову обґрунтованості економічних висновків. Ю. М. Геряк та А. Ю. Берко пов'язують проблему якості

даних із функціонуванням розподілених інформаційних систем, де особливого значення набувають контроль, перевірка та достовірність даних. Ю. Г. Неустроєв розглядає інформацію в контексті економічної безпеки держави, що актуалізує питання захисту від недостовірних, спотворених або маніпулятивних інформаційних потоків. Г. Охріменко підкреслює управлінський вимір якості інформації та залежність її оцінювання від аналітичної культури, відповідальності виконавців і конкретного контексту використання. В. Г. Саріогло акцентує увагу на мікроданих у соціально-економічних дослідженнях, що є важливим для підтвердження емпіричної бази, репрезентативності та достовірності результатів. Т. В. Серкутан і Д. С. Власенко розкривають значення інформаційного забезпечення для комплексного дослідження ринку, де якість інформації безпосередньо впливає на точність діагностики ринкового середовища. У зарубіжній науковій традиції, зокрема в роботі L. Cai та Y. Zhu, якість даних розглядається через призму викликів епохи Big Data, що передбачає оцінювання придатності даних до використання, їх повноти, узгодженості та відповідності потребам споживача інформації. Узагальнення наведених підходів дозволяє зробити висновок, що наявні дослідження створюють достатню теоретичну основу для аналізу категорії «якість інформації», однак переважно зосереджені на окремих її аспектах: достовірності, повноті, інформаційній безпеці, управлінській корисності або технічному контролі даних. Водночас недостатньо розробленим залишається саме економічний дослідницький контекст, у межах якого якість інформації має оцінюватися не лише як технічна або управлінська характеристика, а як умова наукової доказовості, коректності методології, відтворюваності результатів і практичної цінності отриманих висновків. Саме це зумовлює необхідність уточнення поняття «якість інформації» стосовно економічних досліджень, систематизації відповідних критеріїв та формування практичних пропозицій щодо перевірки джерел інформації перед їх використанням у науковій роботі.

**Формулювання мети статті.** Метою статті є теоретичне уточнення змісту поняття

«якість інформації» в контексті проведення економічних досліджень, систематизація ключових критеріїв її оцінювання та обґрунтування пропозицій щодо забезпечення належного рівня якості інформаційної бази наукового дослідження. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань: узагальнити сучасні наукові підходи до трактування якості інформації; визначити їх сильні та дискусійні сторони з позиції економічної науки; сформулювати авторське уточнення поняття «якість інформації, що використовується в економічних дослідженнях»; згрупувати критерії якості інформації за ступенем важливості для дослідницького процесу; обґрунтувати доцільність ранжування джерел інформації та запровадження експрес-методики перевірки їх відповідності базовим критеріям якості.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Слід зазначити, що в науковій літературі відсутній єдиний підхід до трактування поняття якості інформації. Це пояснюється багатогранністю самого поняття інформації та різними напрямками її використання. Залежно від сфери дослідження акцент може робитися на достовірності, актуальності, повноті, своєчасності або інших характеристиках інформації, які забезпечують можливість її ефективного використання.

У межах економічної науки проблема якості інформації має особливе значення, оскільки більшість економічних висновків формується на основі аналізу статистичних, фінансових, соціально-економічних та аналітичних даних. Від рівня якості таких даних залежить об'єктивність результатів дослідження, коректність застосування економіко-математичних методів та достовірність прогнозних оцінок.

З огляду на це доцільним є проведення узагальнення існуючих наукових підходів до визначення поняття «якість інформації». Такий аналіз дозволяє не лише встановити спільні та відмінні риси наявних трактувань, а й сформулювати теоретичне підґрунтя для подальшого уточнення змісту даного поняття в контексті проведення економічних досліджень.

Перш за все, доцільно розглянути сучасні погляди вчених на визначення поняття якості інформації, що узагальнено в таблиці 1.

Отже, як видно з таблиці 1, науковці по-різному трактують поняття інформації, підкреслюючи ті чи інші ключові ознаки та принципи. На основі визначень, систематизованих в таблиці 1, можна виокремити наступні підходи до трактування поняття якості інформації: якість інформації як відповідність критерію достатності; якість інформації як відповідність критерію достовірності; якість інформації як фактор інформаційної безпеки; якість інформації як сукупність властивостей, що зумовлюють доцільність її використання.

При цьому, на нашу думку, трактування поняття якості інформації як відповідності певним критеріям звужує його сутність. Такі критерії безперечно мають місце, але лише у разі комплексного застосування і безпосередньо в якості критеріїв якості, а не змістовного трактування.

Визначення якості інформації з позиції складової інформаційної безпеки безперечно має місце, але в даному випадку відображає сутність поняття інформаційної безпеки, а не навпаки.

Найбільш доречно трактувати якість інформації як сукупність властивостей, що зумовлюють доцільність її використання.

На нашу думку, якщо говорити про якість інформації, яка використовується в економічних дослідженнях, то доречно надати наступне уточнене визначення: якість інформації, яка використовується в економічних дослідженнях це сукупність властивостей інформації, що зумовлюють доцільність її використання в процесі економічних досліджень.

Запропоноване визначення дозволяє перейти від загального теоретичного розуміння якості інформації до конкретизації її характеристик, які мають практичне значення для наукових досліджень. При цьому слід враховувати, що якість інформації не є абсолютною категорією, а визначається ступенем її відповідності потребам конкретного дослідження. Інформація, яка є достатньою для вирішення одного наукового завдання, може виявитися недостатньою або непридатною для іншого.

Крім того, окремі характеристики інформації мають різний рівень впливу на кінцеві результати економічного дослідження.

Саме тому доцільним є не лише виокремлення критеріїв якості інформації, а й їх ранжування за ступенем важливості. Такий підхід дозволяє визначити мінімально необхідні

вимоги до інформаційної бази дослідження та сформуванню системи пріоритетів під час оцінювання інформаційних ресурсів.

Таблиця 1

## Сучасні визначення поняття «якість інформації»

| Джерело                                                                                      | Визначення                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Андрєєва Г. І., Ярошенко А. С.                                                               | якість інформації це сукупність властивостей, що зумовлюють та забезпечують можливості її використання для задоволення визначених, згідно з її призначенням, потреб і відображають ступінь придатності конкретної інформації про об'єкти та їх взаємозв'язків для досягнення цілей, що стоять перед користувачем [1]. |
| Геряк, Ю. М., Берко, А. Ю.                                                                   | обґрунтовують необхідність контролю якості даних в розподілених інформаційних системах, визначаючи при цьому якість інформації як її достовірність [2].                                                                                                                                                               |
| Група Total Data Quality Management в університеті Массачусетського технологічного інституту | визначила «якість даних» як «придатність до використання» та підкреслила, що оцінка якості даних напряду залежить від їхніх споживачів [7]                                                                                                                                                                            |
| Неустроєв Ю. Г.                                                                              | трактує якість інформації як основний важіль інформаційної безпеки, яка в свою чергу виступає складовою економічної безпеки держави [3]                                                                                                                                                                               |
| Охріменко Г.                                                                                 | розглядає поняття в контексті управлінської діяльності, підкреслюючи, що якість інформації це багатоаспектне явище, яке залежить передусім від контексту аналізу, за допомогою якого аналітики працюють з інформаційними даними; відповідальність команди, причетної до формування такої інформації [4, с.62]         |
| Саріогло В.Г.                                                                                | трактує якість інформації з позиції підтвердження даних та їх достовірності [5]                                                                                                                                                                                                                                       |
| Серкутан Т. В., Власенко Д. С.                                                               | визначають якість інформації як ключовий фактор задоволення інформаційних потреб комплексного дослідження ринку [6]                                                                                                                                                                                                   |

*Джерело: узагальнено особисто за [1-7]*

При цьому, спираючись на специфіку проведення економічних досліджень можна систематизувати критерії якості інформації.

При цьому такі критерії доречно розподілити за ступенем важливості (табл. 2).

Окреслені в таблиці 2 критерії якості інформації не є вичерпними, але виступають основними при проведенні економічних досліджень.

Необхідно зазначити, що критерії першої групи мають фундаментальне значення для забезпечення наукової обґрунтованості результатів дослідження. Якщо інформація є неактуальною, неточною

або недостовірною, її використання може призвести до отримання викривлених результатів незалежно від рівня кваліфікації дослідника чи складності застосованого методичного інструментарію. Саме тому відповідність інформації критеріям першої групи повинна розглядатися як обов'язкова умова проведення економічного дослідження.

Водночас критерії другої групи переважно характеризують рівень зручності та ефективності використання інформації. Їх недотримання не завжди унеможливорює проведення дослідження, однак може

вимагати додаткового часу на обробку, систематизацію, уточнення або адаптацію даних. У результаті зростають трудові витрати дослідника та знижується оперативність отримання наукових результатів.

Таким чином, забезпечення якості інформації в економічних дослідженнях

повинно передбачати комплексний підхід, який охоплює одночасне дотримання всіх визначених критеріїв. Лише за таких умов інформація здатна виконувати роль надійної основи для проведення економічного аналізу, формування наукових висновків та розробки практичних рекомендацій щодо розвитку економічних систем.

Таблиця 2

Критерії якості інформації, що використовується в економічних дослідженнях

| Критерій                                                                                         | Характеристика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Перша ступінь важливості (без відповідності даних критеріям інформацію не можна використовувати) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| актуальність                                                                                     | залежить від динаміки зміни характеристик інформації і визначається збереженням цінності інформації для користувача в момент її використання. З позиції застосування в економічних дослідженнях актуальність виступає важливим критерієм, що зумовлено неприпустимістю використання інформації, яка втратила актуальність, норм, які втратили чинність |
| точність                                                                                         | ступінь близькості інформації до реального стану джерела інформації; надзвичайно важливий критерій для проведення економічних досліджень                                                                                                                                                                                                               |
| достовірність                                                                                    | властивість інформації відображати джерело інформації з необхідною точністю. Ця характеристика вторинна щодо точності. А тому потрібно стежити за відповідністю даному критерію                                                                                                                                                                        |
| Друга ступінь важливості (інформацію можна використовувати після певного опрацювання)            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| змістовність                                                                                     | семантична ємність інформації                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| своєчасність                                                                                     | надходження не пізніше заздалегідь призначеного терміну.                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| достатність (повнота)                                                                            | мінімальний, але достатній склад даних для досягнення цілей, які переслідує споживач інформації. Ця характеристика схожа на репрезентативність, однак різниця полягає в тому, що в даному випадку враховується мінімальний склад інформації, який не заважає ухваленню рішення                                                                         |
| адаптованість                                                                                    | здатність інформації реагувати на зміни вихідних даних без порушення необхідної точності                                                                                                                                                                                                                                                               |

*Джерело: узагальнено особисто за [2; 4; 7]*

Підсумовуючи вищевикладене можна надати наступні пропозиції щодо забезпечення якості інформації, яка використовується в економічних дослідженнях:

запровадити Єдину систему класифікації джерел інформації для проведення наукових досліджень, в основі якої повинні знаходитись присвоєні джерелам ранги. Прикладом може виступати класифікація наукових журналів за категоріями. Отже, можна створити уніфіковані бази даних з присвоєнням певних рангів, ґрунтуючись на відповідності джерел інформації необхідним критеріям. При цьому, ту інформацію, яка не входить до

таких баз даних та не має власного рангу вважати недоцільною до використання. Найвищий ранг при цьому повинен присвоюватись рецензованим науковим джерелам, авторефератам, захищеним дисертаційним роботам та статтям в журналах категорії А;

розробити експрес-методику тестування інформації для економічних досліджень, яка повинна бути доступна кожному бажаючому науковцю. Для цього потрібно створити уніфікований алгоритм тестування певного джерела інформації на предмет відповідності виокремленим критеріям, що дозволить науковцю самостійно встановлювати

факт якості інформації.

Перелічені пропозиції здатні забезпечити якість інформації, що використовується в економічних дослідженнях і, як наслідок, підвищить актуальність самих досліджень.

**Висновки.** Уточнено визначення поняття «якість інформації» в контексті її застосування в економічних дослідженнях у такий спосіб: це сукупність властивостей інформації, що зумовлюють доцільність її використання в процесі економічних досліджень.

Виокремлено та згруповано критерії якості інформації, яка використовується в економічних дослідженнях:

Перша ступінь важливості (без відповідності даних критеріям інформацію не можна використовувати): актуальність, точність, достовірність;

Друга ступінь важливості (інформацію можна використовувати після певного опрацювання): змістовність, своєчасність, достатність (повнота), адаптованість.

Обґрунтовано пропозиції щодо забезпечення якості інформації, яка використовується в економічних дослідженнях: запровадити Єдину систему класифікації джерел інформації для проведення наукових досліджень, в основі якої повинні знаходитись присвоєні джерелам ранги; розробити експрес-методику тестування інформації для економічних досліджень, яка повинна бути доступна кожному бажаючому науковцю.

Наукова новизна даної статті полягає в уточненні визначення поняття «якість інформації» в контексті проведення економічних досліджень, виокремленні критеріїв якості інформації, а також в обґрунтуванні пропозицій щодо забезпечення якості такої інформації. При цьому в якості напряму подальших досліджень доцільно вказати необхідність розробки алгоритму тестування певного джерела інформації на предмет відповідності критеріям якості інформації.

## Література

1. Андреева Г.І., Ярошенко А.С. До питання якості інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності. *Ефективна економіка*. 2013. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1835>
2. Геряк Ю.М., Берко А.Ю. Проблеми контролю

лю якості даних в розподілених інформаційних системах. *Стан, досягнення та перспективи інформаційних систем і технологій*. 2024. С. 98-100.

<https://doi.org/10.23939/sisn2024.16.191>

3. Неустроев Ю.Г. Роль інформаційних технологій у забезпеченні економічної безпеки країни. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 8.

DOI: 10.32702/23066814.2021.8.40

4. Охріменко Г. Аналітична культура та якість інформації у діяльності менеджера інформаційно-комунікативної сфери в Україні: проєктний підхід. *Агора. Журнал соціальних наук*. 2022. № 1. С. 61-71. <https://doi.org/10.25264/26.01.2023-1/1-61-71>

5. Сариогло В.Г. Мікродані у соціально-економічних дослідженнях: монографія; Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М.В. Птухи. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2021. 296 с.

6. Серкутан Т.В., Власенко Д.С. Інформаційне забезпечення комплексного дослідження ринку. *Актуальні проблеми економіки*, 2020. №11 (233)

DOI: 10.32752/1993-6788-2020-1-233-88-94

7. Cai, L., Zhu, Y. The Challenges of Data Quality and Data Quality Assessment in the Big Data Era. *Data Science Journal*, 2015. №14. <https://doi.org/10.5334/dsj-2015-002>

## References

1. Andryeyeva, H.I., & Yaroshenko, O.S. (2013). Do pytannia yakosti informatsiynoho zabezpechennia analizu hospodarskoyi diyalnosti. *Efektivna ekonomika*, (2). Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1835>
2. Heryak, Yu.M., & Berko, O.Yu. (2024). Problemy kontrolyu za yakistyu danykh u rozpodilenykh informatsiynykh systemakh. *Stan, dosiahnennia ta perspektyvy informatsiynykh system ta tekhnolohiy*, 98-100. <https://doi.org/10.23939/sisn2024.16.191>
3. Neustroyev, Yu.H. (2021). Rol informatsiynykh tekhnolohiy u zabezpechenni ekonomichnoyi bezpeky krayiny. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, (8). DOI:10.32702/23066814.2021.8.40
4. Okhrimenko, H. (2022). Analitichna kultura ta yakist informatsiyi u diyalnosti menedzhera informatsiyno-komunikativnoyi sfery v Ukraini: proektnyy pidkhid. *Ahora. Zhurnal sotsialnykh nauk*, (1), . 61-71. <https://doi.org/10.25264/26.01.2023-1/1-61-71>
5. Sarioglo, V.H. (2021). Mikrodani u sotsialno-ekonomichnykh doslidzhenniyakh. *Natsionalna akademiia nauk Ukrainy, Instytut demohrafiyi ta sotsialnykh. doslidzhen imeni. M.V. Ptukhy. Uman: Vydavets «Sochinsky M.M.»*.
6. Serkutan, T.V., & Vlasenko, D.S. (2020). Informatsiynе zabezpechennia kompleksnoho doslidzhennya rynku. *Aktualni problemy ekonomiky*, 11(233) DOI: 10.32752/1993-6788-2020-1-233-88-94
7. Cai, L., & Zhu, Y. (2015). Challenges of Data Quality and Data Quality Assessment v Big Data Era. *Data Science Journal*, (14). <https://doi.org/10.5334/dsj-2015-002>

INFORMATION QUALITY IN THE PARADIGM OF INFORMATION SUPPORT FOR  
ECONOMIC RESEARCH: A THEORETICAL PERSPECTIVE

*N. V. Dzhandzhava, Ph. D (Econ.), Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics*

**Methods.** The article applies a set of general scientific and specific research methods: terminological analysis to clarify the content of the concept of «information quality», the comparative method to compare scientific approaches to its interpretation, systematization and grouping to identify information quality criteria in economic research, and logical generalization to formulate proposals for ensuring an appropriate level of the research information base.

**Results.** It is substantiated that under the conditions of digitalization of economic science, not only the accessibility of information increases, but also the risk of using unverified, outdated, fragmented or methodologically weak data. The expediency of understanding information quality as a set of properties that determine the possibility of its correct, evidence-based and effective use in economic research is proved. The criteria of information quality are systematized by two levels of importance: critical criteria, without which information cannot be used, and additional criteria that require preliminary processing. It is shown that the formal presence of a reference to a source does not guarantee its scientific suitability, since the origin of data, the reputation of the publication, the methodology of data collection and the possibility of verification are decisive.

**Novelty.** The content of the concept of «information quality» is clarified specifically for the field of economic research; an approach to ranking information sources is proposed; and the need for express testing of information sources according to the criteria of relevance, accuracy, reliability, meaningfulness, timeliness, sufficiency and adaptability is substantiated.

**Practical value.** The results can be used by researchers, higher education students, editorial boards of professional journals and experts when selecting a source base, checking the correctness of empirical data and increasing the evidentiary value of economic research. The proposed approach helps minimize information distortions, improve the quality of argumentation and strengthen the reproducibility of scientific results in practice.

**Keywords:** information quality, economic research, information support, data reliability, information relevance, information accuracy, digitalization, scientific sources, quality criteria, source ranking, express testing, research evidence.

*Стаття надійшла до редакції 25.05.26 р.*

*Прийнята до публікації 10.06.26 р.*

*Дата публікації 30.06.26 р.*